

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1999 Nr. 15

A. TITEL

*Protocol, opgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag
betreffende de Europese Unie, betreffende de uitlegging door het Hof
van Justitie van de Europese Gemeenschappen van het Verdrag
betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van
beslissingen in huwelijkszaken
Brussel, 28 mei 1998*

B. TEKST¹⁾

**Protocol, opgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag
betreffende de Europese Unie, betreffende de uitlegging door het
Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, van het
Verdrag betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuit-
voerlegging van beslissingen in huwelijkszaken**

De Hoge Overeenkomstsluitende Partijen bij dit Protocol, lidstaten van de Europese Unie,

Gelet op de Akte van de Raad van 28 mei 1998 tot vaststelling, op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, van het protocol betreffende de uitlegging door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, van het Verdrag betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken,

Gelet op artikel 45 van het Verdrag betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken, waarin is bepaald dat het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen bevoegd is om uitspraak te doen over de uitlegging van dat Verdrag,

¹⁾ De Engelse en de Franse tekst zijn afgedrukt op blz. 8 e.v. van dit Tractatenblad.

De Deense, de Duitse, de Finse, de Griekse, de Ierse, de Italiaanse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse tekst zijn niet afgedrukt.

Verlangend de voorwaarden vast te stellen waaronder het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen bevoegd is om uitspraak te doen over vragen betreffende de uitlegging van het Verdrag en van dit Protocol,

Hebben overeenstemming bereikt omtrent de volgende bepalingen:

Artikel 1

Overeenkomstig artikel 45 van het Verdrag betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken, hierna te noemen het Verdrag, is het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen bevoegd om onder de in dit Protocol vastgestelde voorwaarden uitspraak te doen over de uitlegging van het Verdrag en van dit Protocol.

Artikel 2

1. Bij de in artikel 9, lid 2, bedoelde kennisgeving geeft elke lidstaat aan welke rechterlijke instanties het Hof van Justitie kunnen verzoeken om bij wijze van prejudiciële beslissing een uitspraak te doen over een vraag van uitlegging.

2. De rechterlijke instanties waaraan die bevoegdheid kan worden verleend, zijn:

- a. de in artikel 3 genoemde hoogste rechterlijke instanties van de lidstaten, dan wel
- b. de in artikel 3 genoemde hoogste rechterlijke instanties en de andere rechterlijke instanties van de lidstaten, wanneer zij recht spreken in hoger beroep.

Artikel 3

1. Voor de toepassing van dit Protocol zijn de hoogste rechterlijke instanties van de lidstaten:

- in België: het Hof van Cassatie of „Cour de Cassation” en de Raad van State of „Conseil d’Etat”;
- in Denemarken: de „højesteret”;
- in Duitsland: de „obersten Gerichtshöfe des Bundes”;
- in Griekenland: de „Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο”, „Αρείος Πάγος”, „Συμβούλιο Επικρατείας”, „Ελεγκτικό Συνέδριο”;
- in Spanje: het „Tribunal Supremo”;
- in Frankrijk: het „Cour de Cassation” en de „Conseil d’Etat”;
- in Ierland: het „Supreme Court”;
- in Italië: het „Corte Suprema di Cassazione”;
- in Luxemburg: het „Cour supérieure de Justice siégeant comme Cour de Cassation”;
- in Nederland: de Hoge Raad;

- in Oostenrijk: het „Oberste Gerichtshof”, het „Verwaltungsgerichtshof” en het „Verfassungsgerichtshof”;
- in Portugal: het „Supremo Tribunal de Justiça”;
- in Finland: het „korkein oikeus” of „högsta domstolen” en het „korkein hallinto-oikeus” of „högsta förvaltningsdomstolen”;
- in Zweden: het „Högsta domstolen” en het „Regeringsrätten”;
- in het Verenigd Koninkrijk: het „Judicial Committee of the House of Lords”.

2. Op verzoek van de betrokken lidstaat kan de lijst van de hoogste rechterlijke instanties van de lidstaten in lid 1 bij een besluit van de Raad worden gewijzigd.

Artikel 4

1. Indien een vraag van uitlegging wordt opgeworpen in een zaak aanhangig bij een van de in artikel 3, lid 1, genoemde hoogste rechterlijke instanties, is deze instantie, indien zij een beslissing op dit punt noodzakelijk acht voor het wijzen van haar vonnis, gehouden het Hof van Justitie te verzoeken over deze vraag een uitspraak te doen.

2. Indien een dergelijke vraag wordt opgeworpen voor een rechterlijke instantie die recht spreekt in hoger beroep, kan deze instantie, onder de in lid 1 bepaalde voorwaarden, het Hof van Justitie verzoeken hierover uitspraak te doen.

Artikel 5

De Raad, de Commissie en de lidstaten hebben het recht om bij het Hof memories of schriftelijke opmerkingen in te dienen in de zaken die op grond van artikel 1 bij het Hof aanhangig zijn gemaakt.

Artikel 6

1. De bevoegde autoriteit van een lidstaat kan het Hof van Justitie verzoeken zich uit te spreken over een vraag van uitlegging, indien de door de rechterlijke instanties van deze staat gegeven beslissingen in strijd zijn met de uitlegging die is gegeven door het Hof van Justitie of in een uitspraak van een in artikel 2 genoemde rechterlijke instantie van een andere lidstaat, mits deze lidstaat partij is bij het Protocol. De bepalingen van dit lid zijn slechts van toepassing op uitspraken die kracht van gewijsde hebben gekregen.

2. De door het Hof van Justitie naar aanleiding van een dergelijke vraag gegeven uitlegging heeft geen gevolg ten aanzien van de uitspraken ter gelegenheid waarvan het Hof om uitlegging is verzocht.

3. De procureurs-generaal bij de Hoven van Cassatie van de lidstaten of elke andere door een lidstaat aangewezen autoriteit zijn bevoegd zich met een verzoek om uitlegging als bedoeld in lid 1 tot het Hof van Justitie te wenden.

4. De griffier van het Hof van Justitie geeft kennis van de vraag aan de lidstaten, aan de Commissie en aan de Raad, die het recht hebben binnen twee maanden, te rekenen vanaf deze kennisgeving, bij het Hof memories of schriftelijke opmerkingen in te dienen.

5. De in het onderhavige artikel omschreven procedure geeft geen aanleiding tot inning noch tot vergoeding van kosten of uitgaven.

Artikel 7

Het Protocol betreffende het statuut van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap en het reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie zijn van toepassing.

Artikel 8

Ten aanzien van het onderhavige Protocol kan geen enkel voorbehoud worden gemaakt.

Artikel 9

1. Dit Protocol wordt door de lidstaten aangenomen overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen.

2. De lidstaten stellen de depositaris in kennis van de voltooiing van de procedures die overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen vereist zijn voor de aanneming van dit Protocol.

3. Dit Protocol treedt in werking negentig dagen na de in lid 2 bedoelde kennisgeving door de staat die op het tijdstip van aanneming door de Raad van de akte tot vaststelling van dit Protocol lid is van de Europese Unie, en die als derde deze formaliteit vervult. Het treedt evenwel ten vroegste gelijktijdig met het Verdrag in werking.

Artikel 10

1. Dit Protocol staat open voor toetreding door elke staat die lid wordt van de Europese Unie.

2. De akten van toetreding worden bij de depositaris nedergelegd.

3. Bij de nederlegging van de akte van toetreding geeft elke toetredende lidstaat in een verklaring aan:

- a. onder welke voorwaarden artikel 2 op hem van toepassing is;
- b. welke van zijn hoogste rechterlijke instanties bevoegd zijn of zullen zijn om het Hof van Justitie te verzoeken bij wijze van prejudiciële beslissing een uitspraak te doen over een vraag van uitlegging overeenkomstig artikel 3, lid 1.

4. Vóór de datum waarop dit Protocol voor de toetredende lidstaat in werking treedt, stelt de Raad overeenkomstig artikel 3, lid 2, wijzigingen vast in de lijst van hoogste rechterlijke instanties van artikel 3, lid 1.

5. De tekst van dit Protocol in de taal of de talen van de toetredende lidstaat, door de Raad opgesteld, is authentiek.

6. Dit Protocol treedt voor de toetredende lidstaat in werking negentig dagen na de datum van nederlegging van zijn toetredingsakte, of op de datum van inwerkingtreding van dit Protocol indien dit na afloop van genoemde periode van negentig dagen nog niet in werking is getreden.

Artikel 11

1. Onverminderd artikel 3, lid 2, en artikel 10, lid 4, kunnen wijzigingen in het Protocol worden voorgesteld door een lidstaat of door de Commissie. Elk wijzigingsvoorstel wordt aan de depositaris toegezonden, die het aan de Raad mededeelt.

2. De wijzigingen worden opgesteld door de Raad, die de aanneming daarvan door de lidstaten, overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen, aanbeveelt.

3. De aldus aangenomen wijzigingen treden in werking overeenkomstig de bepalingen van artikel 9.

Artikel 12

1. De secretaris-generaal van de Raad is depositaris van dit Protocol.

2. De depositaris maakt de kennisgevingen, akten of mededelingen in verband met dit Protocol bekend in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder dit Protocol hebben gesteld.

GEDAAN te Brussel, de achtentwintigste mei negentienhonderd achtennegentig, in één exemplaar in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Ierse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek, dat wordt nedergelegd in het archief van het Secretariaat-Generaal van de Raad van de Europese Unie.

Het Protocol is op 28 mei 1998 ondertekend voor de volgende Staten:

België
Denemarken
Duitsland
Finland
Frankrijk
Griekenland
Ierland
Italië
het *Koninkrijk der Nederlanden*
Luxemburg
Oostenrijk
Portugal
Spanje
het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland
Zweden

Protocol, drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, on the interpretation by the Court of Justice of the European Communities of the Convention on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters

The High Contracting Parties to this Protocol, Member States of the European Union,

Referring to the Council Act of 28 May 1998 drawing up, on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, the Protocol on the Interpretation by the Court of Justice of the European Communities of the Convention on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters,

Referring to Article 45 of the Convention on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters, which provides that the Court of Justice of the European Communities shall have jurisdiction to give rulings on the interpretation of that Convention and this Protocol,

Wishing to regulate the conditions under which the Court of Justice of the European Communities shall have jurisdiction to give rulings on questions of interpretation of the Convention and this Protocol,

Have agreed upon the following provisions:

Article 1

In accordance with Article 45 of the Convention on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters, hereinafter referred to as “the Convention”, the Court of Justice of the European Communities shall have jurisdiction, under the conditions laid down in this Protocol, to give rulings on the interpretation of the Convention and this Protocol.

Article 2

1. At the time of the notification referred to in Article 9(2), each Member State shall indicate which courts may request the Court of Justice to give preliminary rulings on questions of interpretation.

2. The courts to which this right may be granted shall be either:
a) the highest courts of Member States listed in Article 3, or

b) the highest courts listed in Article 3 and the other courts of the Member States where they are sitting in an appellate capacity.

Protocole, établi sur la base de l'article K.3 du Traité sur l'Union européenne, relatif à l'interprétation, par la Cour de Justice des Communautés européennes, de la Convention concernant la compétence, la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière matrimoniale

Les Hautes Parties Contractantes au présent protocole, Etats membres de l'Union européenne,

Se référant à l'acte du Conseil du 28 mai 1998 établissent, sur la base de l'article K.3 du traité sur l'Union européenne, le protocole relatif à l'interprétation, par la Cour de justice des Communautés européennes, de la convention concernant la compétence, la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière matrimoniale,

Se référant à l'article 45 de la convention concernant la compétence, la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière matrimoniale qui prévoit que la Cour de justice des Communautés européennes est compétente pour interpréter ladite convention,

Désireuses de régler les conditions dans lesquelles la Cour de justice des Communautés européennes est compétente pour statuer sur des questions d'interprétation de la convention et du présent protocole,

Sont convenues des dispositions ci-après:

Article 1

Conformément à l'article 45 de la convention concernant la compétence, la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière matrimoniale, ci-après dénommée «convention», la Cour de justice des Communautés européennes est compétente, dans les conditions établies par le présent protocole, pour statuer sur l'interprétation de la convention et du présent protocole.

Article 2

1. Au moment de la notification visée à l'article 9, paragraphe 2, chaque Etat membre indique quelles juridictions auront le pouvoir de demander à la Cour de justice de statuer à titre préjudiciel sur une question d'interprétation.

2. Les juridictions auxquelles ce pouvoir peut être octroyé sont:

- a) soit les plus hautes juridictions des Etats membres énumérées à l'article 3;
- b) soit les plus hautes juridictions énumérées à l'article 3 et les autres juridictions des Etats membres lorsqu'elles statuent en appel.

Article 3

1. For the purposes of applying this Protocol, the highest courts of Member States are those listed below:

- in Belgium: the “Cour de Cassation” or the “Hof van Cassatie” and the “Conseil d’Etat” or the “Raad van State”
- in Denmark: the “Højesteret”
- in Germany: the “Obersten Gerichtshöfe des Bundes”
- in Greece: “Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο”, “Αρείος Πάγος”, “Συμβούλιο Επικρατείας”, “Ελεγκτικό Συνέδριο”,
- in Spain: the “Tribunal Supremo”
- in France: the “Cour de Cassation” and the “Conseil d’Etat”
- in Ireland: the “Supreme Court”
- in Italy: the “Corte Suprema di Cassazione”
- in Luxembourg: the “Cour Supérieure de justice” sitting as a Cassation Court
- in the Netherlands: the “Hoge Raad”
- in Austria: the “Oberste Gerichtshof”, the “Verwaltungsgerichtshof” and the “Verfassungsgerichtshof”
- in Portugal: the “Supremo Tribunal de Justiça”
- in Finland: “korkein oikeus/högsta domstolen”, “korkein hallinto-oikeus/högsta förvaltningsdomstolen”
- in Sweden: “Högsta domstolen”, “Regeringsrätten”
- in the United Kingdom: the “Judicial Committee of the House of Lords”.

2. At the request of the Member State concerned, the list of Member States’ highest courts referred to in paragraph 1 may be amended by a decision of the Council.

Article 4

1. Where a question of interpretation is raised in a case pending before one of the highest courts listed in Article 3(1), that court shall, if it considers that a decision on the question is necessary to enable it to give judgment, request the Court of Justice to give a ruling thereon.

2. Where such a question is raised before a court sitting in an appellate capacity, that court may, under the conditions laid down in paragraph 1, request the Court of Justice to give a ruling thereon.

Article 5

The Council, the Commission and the Member States shall have the right to submit to the Court statements of case or written observations in cases brought before it under Article 1.

Article 3

1. Aux fins de l'application du présent protocole, les plus hautes juridictions des Etats membres sont celles énumérées ci-après:

- en Belgique: la «Cour de cassation» ou la «Hof van Cassatie» et le «Conseil d'Etat» ou le «Raad van State»,
- au Danemark: le «Højesteret»,
- en Allemagne: les «Obersten Gerichtshöfe des Bundes»,
- en Grèce: «Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο», «Αρειος Πάγος», «Συμβούλιο Επικρατείας», «Ελεγκτικό Συνέδριο»,
- en Espagne: le «Tribunal Supremo»,
- en France: la «Cour de cassation» et le «Conseil d'Etat»,
- en Irlande: la «Supreme Court»,
- en Italie: la «Corte Suprema di Cassazione»,
- au Luxembourg: la «Cour Supérieure de justice» siégeant comme Cour de cassation,
- aux Pays-Bas : le «Hoge Raad»,
- en Autriche: le «Oberste Gerichtshof», le «Verwaltungsgerichtshof» et le «Verfassungsgerichtshof»,
- au Portugal: le «Supremo Tribunal de Justiça»,
- en Finlande: le «korkein oikeus/högsta domstolen», «korkein hallinto-oikeus/högsta förvaltningsdomstolen»,
- en Suède: le «Högsta domstolen»,
- au Royaume-Uni: le «Judicial Committee of the House of Lords».

2. A la demande de l'Etat membre concerné, la liste des plus hautes juridictions des Etats membres visée au paragraphe 1 peut être modifiée par une décision du Conseil.

Article 4

1. Lorsqu'une question d'interprétation est soulevée dans une affaire pendante devant une des plus hautes juridictions indiquées à l'article 3, paragraphe 1, cette juridiction, si elle estime qu'une décision sur ce point est nécessaire pour rendre son jugement, est tenue de demander à la Cour de justice de statuer sur cette question.

2. Lorsqu'une telle question est soulevée devant une juridiction statuant en appel, cette juridiction peut, dans les conditions déterminées au paragraphe 1, demander à la Cour de justice de statuer.

Article 5

Le Conseil, la Commission et tout Etat membre ont le droit de présenter à la Cour des mémoires ou observations écrites dans les affaires dont elle est saisie en vertu de l'article 1.

Article 6

1. The competent authority of a Member State may request the Court of Justice to give a ruling on a question of interpretation if judgments given by courts of that State conflict with the interpretation given either by the Court of Justice or in a judgment of one of the courts of another Member State referred to in Article 2, if that Member State is a Party to this Protocol. The provisions of this paragraph shall apply only to judgments which have become *res judicata*.

2. The interpretation given by the Court of Justice in response to such a request shall not affect the judgments which gave rise to the request for interpretation.

3. The Procurators-General of the Courts of Cassation of the Member States, or any other authority designated by a Member State, shall be entitled to request the Court of Justice for a ruling on interpretation in accordance with paragraph 1.

4. The Registrar of the Court of Justice shall give notice of the request to the Member States, to the Commission and to the Council. They shall then be entitled within two months of the notification to submit statements of case or written observations to the Court.

5. No fees shall be levied or any costs or expenses awarded in respect of the proceedings provided for in this Article.

Article 7

The Protocol on the Statute of the Court of Justice of the European Community and the Rules of Procedure of that Court shall apply.

Article 8

This Protocol may not be subject to any reservation.

Article 9

1. This Protocol shall be subject to adoption by the Member States in accordance with their respective constitutional rules.

2. Member States shall notify the depositary of the completion of their respective constitutional requirements for the adoption of this Protocol.

3. This Protocol shall enter into force ninety days after the notification referred to in paragraph 2 by the third State which, being a member of the European Union at the time the Council adopts the act drawing up this Protocol, completes that formality. However, it shall at the earliest enter into force at the same time as the Convention.

Article 6

1. L'autorité compétente d'un Etat membre a la faculté de demander à la Cour de justice de se prononcer sur une question d'interprétation si des décisions rendues par des juridictions de cet Etat sont en contradiction avec l'interprétation donnée, soit par la Cour de justice, soit par une décision d'une juridiction d'un autre Etat membre mentionnée à l'article 2, si cet Etat membre est partie au présent protocole. Les dispositions du présent paragraphe ne s'appliquent qu'aux décisions passées en force de chose jugée.

2. L'interprétation donnée par la Cour de justice à la suite d'une telle demande est sans effet sur les décisions à l'occasion desquelles l'interprétation lui a été demandée.

3. Sont compétents pour saisir la Cour de justice d'une demande d'interprétation conformément au paragraphe 1, les procureurs généraux près les cours de cassation des Etats membres ou toute autre autorité désignée par un Etat membre.

4. Le greffier de la Cour de justice notifie la demande aux Etats membres, à la Commission et au Conseil. Ceux-ci peuvent, dans un délai de deux mois à compter de cette notification, déposer devant la Cour des mémoires ou observations écrites.

5. La procédure prévue au présent article ne donne lieu ni à la perception ni au remboursement de frais et dépens.

Article 7

Le protocole sur le statut de la Cour de justice de la Communauté européenne et le règlement de procédure de celle-ci sont applicables.

Article 8

Le présent protocole ne peut faire l'objet d'aucune réserve.

Article 9

1. Le présent protocole est soumis à l'adoption par les Etats membres selon leurs règles constitutionnelles respectives.

2. Les Etats membres notifient au dépositaire l'accomplissement des procédures requises par leurs règles constitutionnelles respectives pour l'adoption du présent protocole.

3. Le présent protocole entre en vigueur quatre-vingt-dix jours après la notification, visée au paragraphe 2, par le troisième Etat, membre de l'Union européenne lors de l'adoption par le Conseil de l'acte établissant le présent protocole, qui procède à cette formalité. Toutefois, son entrée en vigueur intervient au plus tôt en même temps que celle de la convention.

Article 10

1. This Protocol shall be open to accession by any State that becomes a member of the European Union.
2. Instruments of accession shall be deposited with the depositary.
3. When depositing its instrument of accession, the acceding Member State shall indicate in a declaration:
 - a) the conditions for the application of Article 2 with respect to it;
 - b) which of its highest Courts has, or shall have, the right to ask the Court of Justice to give preliminary rulings on questions of interpretation in accordance with Article 3(1).
4. Before the date on which this Protocol enters into force in respect of the acceding Member State, the Council shall adopt, in accordance with Article 3(2), amendments to the list of highest Courts in Article 3(1).
5. The text of this Protocol in the language or languages of the acceding Member State, as drawn up by the Council, shall be authentic.
6. This Protocol shall enter into force with respect to any Member State that accedes to it ninety days after the date of deposit of its instrument of accession or on the date of entry into force of this Protocol if it has not already entered into force at the time of expiry of the said period of ninety days.

Article 11

1. Without prejudice to Article 3(2) and Article 10(4), amendments to this Protocol may be proposed by any Member State party to this Protocol or by the Commission. Any proposal for an amendment shall be sent to the depositary, who shall forward it to the Council.
2. Amendments shall be drawn up by the Council, which shall recommend that they be adopted by the Member States in accordance with their respective constitutional rules.
3. Amendments thus adopted shall enter into force in accordance with the provisions of Article 9.

Article 12

1. The Secretary-General of the Council shall act as depositary of this Protocol.
2. The depositary shall publish in the Official Journal of the European Communities the notifications, instruments or communications concerning this Protocol.

Article 10

1. Le présent protocole est ouvert à l'adhésion de tout Etat qui devient membre de l'Union européenne.
2. Les instruments d'adhésion sont déposés auprès du dépositaire.
3. Au moment du dépôt de son instrument d'adhésion, l'Etat membre adhérent indique par déclaration:
 - a) les conditions d'application de l'article 2 à son égard;
 - b) laquelle ou lesquelles de ses plus hautes juridictions aura ou auront le pouvoir de demander à la Cour de justice de statuer à titre préjudiciel sur une question d'interprétation conformément à l'article 3, paragraphe 1.
4. Avant la date d'entrée en vigueur du présent protocole à l'égard de l'Etat membre adhérent, le Conseil arrête, conformément à l'article 3, paragraphe 2, les modifications à apporter à la liste des plus hautes juridictions figurant à l'article 3, paragraphe 1.
5. Le texte du présent protocole dans la langue ou les langues de l'Etat membre adhérent, établi par le Conseil, fait foi.
6. Le présent protocole entre en vigueur à l'égard de tout Etat membre adhérent quatre-vingt dix jours après la date du dépôt de son instrument d'adhésion, ou à la date de l'entrée en vigueur du présent protocole, si celui-ci n'est pas encore entré en vigueur à l'expiration de ladite période de quatre-vingt-dix jours.

Article 11

1. Sans préjudice de l'article 3, paragraphe 2, et de l'article 10, paragraphe 4, des amendements au présent protocole peuvent être proposés par tout Etat membre ou par la Commission. Toute proposition d'amendement est transmise au dépositaire, qui la communique au Conseil.
2. Les amendements sont arrêtés par le Conseil qui en recommande l'adoption par les Etats membres selon leurs règles constitutionnelles respectives.
3. Les amendements ainsi arrêtés entrent en vigueur conformément aux dispositions de l'article 9.

Article 12

1. Le Secrétaire général du Conseil est dépositaire du présent protocole.
2. Le dépositaire publie au Journal officiel des Communautés européennes les notifications, instruments ou communications relatifs au présent protocole.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Protocol.

DONE at Brussels on the twenty-eighth day of May in the year one thousand nine hundred and ninety-eight, in a single original in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Irish, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each text being equally authentic, such original being deposited in the archives of the General Secretariat of the Council of the European Union.

(Voor de ondertekening zie blz. 6 van dit Tractatenblad)

EN FOI DE QUOI, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas du présent protocole.

FAIT à Bruxelles, le vingt-huit mai mil neuf cent quatre-vingt-dix-huit, en un exemplaire unique, en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, irlandaise, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, chaque texte faisant également foi, cet exemplaire étant déposé dans les archives du Secrétariat général du Conseil de l'Union européenne.

(Voor de ondertekening zie blz. 6 van dit Tractatenblad)

D. PARLEMENT

Het Protocol behoeft ingevolge artikel 91 van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan het Protocol kan worden gebonden.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Protocol zullen ingevolge artikel 9, derde lid, in werking treden negentig dagen na de derde kennisgeving als bedoeld in het tweede lid door een Staat die op 28 mei 1998 lid van de Europese Unie was. Het Protocol treedt evenwel ten vroegste gelijktijdig met het in hieronder in rubriek J genoemde Verdrag van 28 mei 1998 in werking.

J. GEGEVENS

Van het op 7 februari 1992 te Maastricht tot stand gekomen Verdrag betreffende de Europese Unie, naar welk Verdrag in de titel van het onderhavige Protocol wordt verwezen, is de Nederlandse tekst geplaatst in *Trb.* 1992, 74; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1998, 12.

Van het op 18 april 1951 te Parijs tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal zijn de Franse tekst en de vertaling geplaatst in *Trb.* 1951, 82; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1995, 77.

Van het op 25 maart 1957 te Rome tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie is de Franse tekst geplaatst in *Trb.* 1957, 75 en de Nederlandse tekst in *Trb.* 1957, 92; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1995, 78.

Van het op 25 maart 1957 te Rome tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is de Franse tekst geplaatst in *Trb.* 1957, 74 en de Nederlandse tekst in *Trb.* 1957, 91; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1998, 13.

Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, naar welk Hof in onder meer de titel van de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, is ingesteld bij Afdeling II van de op 25 maart 1957 te Rome tot stand gekomen Overeenkomst betreffende bepaalde instellingen welke de Europese Gemeenschappen gemeen hebben. De Franse tekst van die Overeenkomst is geplaatst in *Trb.* 1957, 76 en de Nederlandse tekst in *Trb.* 1957, 93; zie ook *Trb.* 1957, 251.

Van het op 28 mei 1998 te Brussel tot stand gekomen Verdrag betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken, naar welk Verdrag onder meer in de pream-

bule tot het onderhavige Protocol wordt verwezen, zijn de Nederlandse, de Engelse en de Franse tekst geplaatst in *Trb.* 1999, 14.

Uitgegeven de tweeëntwintigste januari 1999.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. J. VAN AARTSEN